



ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

รองอธิบดี ๓
เลขที่..... ๐๖๕๑
วันที่..... ๓๑ มี.ค. ๒๕๖๖
เวลา..... ๑๑.๓๕ น.

ส่วนราชการ กองวิเทศสัมพันธ์ ฝ่ายประสานความร่วมมือทวิภาคี โทรศัพท์ ๑๙๐๙

ที่ รง ๐๔๙๐/๐๓๓๓

วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ข้อมูลการวิเคราะห์แนวปฏิบัติที่ดีในการฝึกอบรมเตรียมความพร้อมก่อนเดินทางไปทำงาน/ฝึกปฏิบัติงานในต่างประเทศ : กรณีศึกษาโครงการฝึกปฏิบัติงานทางเทคนิคสำหรับผู้ฝึกปฏิบัติงานทางเทคนิคไทยในญี่ปุ่น (บริบทการส่งเสริมการขยายตลาดแรงงาน)

เรียน รองอธิบดี (นายพิเชษฐ์ ทองพันธ์)

ตามที่กรมพัฒนาฝีมือแรงงานได้กำหนดการปฏิบัติราชการของส่วนราชการระดับหน่วยงานภายในกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ตัวชี้วัดที่ ๑.๓๑ ความสำเร็จของการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานทวิภาคี ที่ส่งผลกระทบต่อกรมและบุคลากรของกรม นั้น

กองวิเทศสัมพันธ์ได้ดำเนินการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานข้างต้นในหัวข้อ “แนวปฏิบัติที่ดีในการฝึกอบรมเตรียมความพร้อมก่อนเดินทางไปทำงาน/ฝึกปฏิบัติงานในต่างประเทศ : กรณีศึกษาโครงการฝึกปฏิบัติงานทางเทคนิคสำหรับผู้ฝึกปฏิบัติงานทางเทคนิคไทยในญี่ปุ่น (บริบทการส่งเสริมการขยายตลาดแรงงาน)” เสร็จเรียบร้อยแล้ว รายละเอียดตามข้อมูลการวิเคราะห์ที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และเห็นชอบให้กองวิเทศสัมพันธ์แจ้งเวียน/เผยแพร่ข้อมูลการวิเคราะห์ดังกล่าวสู่สาธารณะ (เว็บไซต์) เพื่อประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ที่สนใจต่อไป

(นายก่อฤกษ์ เบญจกุล)

นักวิเทศสัมพันธ์ปฏิบัติการ รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการกองวิเทศสัมพันธ์

เห็นชอบ

(นายพิเชษฐ์ ทองพันธ์)

รองอธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

- ๕ เม.ย. ๒๕๖๖

ข้อมูลการวิเคราะห์แนวปฏิบัติที่ดีในการฝึกอบรมเตรียมความพร้อม

ก่อนเดินทางไปทำงาน/ฝึกปฏิบัติงานในต่างประเทศ : กรณีศึกษาโครงการฝึกปฏิบัติงานทางเทคนิค

สำหรับผู้ฝึกปฏิบัติงานทางเทคนิคไทยในญี่ปุ่น (บริบทการส่งเสริมการขยายตลาดแรงงาน)

๑. หลักการและเหตุผล

ขณะที่ประเทศไทยกำลังแรงงานกำลังเผชิญปัญหาว่างงาน หรือทำงานที่มีรายได้ต่ำกว่าวุฒิการศึกษา แต่ประเทศญี่ปุ่นกำลังขาดแคลนแรงงานอย่างหนัก โดย Japan Today, TBD รายงานว่าหลังจากที่ก่อนหน้านี้ประเทศญี่ปุ่นเผชิญกับเรื่องสังคมสูงวัย คนเกิดน้อยลง คนสูงอายุเพิ่มขึ้น แรงงานต่างชาติก็ลดจำนวนลงด้วย หลังการระบาดของโควิด - ๑๙ เศรษฐกิจญี่ปุ่นก็เติบโตช้าลง ปัญหาขาดแคลนแรงงานนี้เองที่ส่งผลให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจลดลง

TDRI รายงานว่า ในปี ๒๕๖๐ ญี่ปุ่นมีแรงงานต่างด้าวประมาณ ๑.๓ ล้านคน โดยตอนนั้นญี่ปุ่นจะให้วีซ่าระยะยาวเฉพาะแรงงานวิชาชีพ และแรงงานต่างด้าวมี ๕ ประเภท คือ (๑) ผู้มีความรู้และทักษะระดับสูง เช่น อาจารย์มหาวิทยาลัยหรือนักกฎหมาย (๒) คนที่มีสิทธิทางกฎหมาย เช่น มีเชื้อสายญี่ปุ่น ผู้มีถิ่นพำนักถาวร หรือมีคู่สมรสชาวญี่ปุ่น (๓) ผู้ฝึกงาน ที่ทำงานในโรงงานหรือฟาร์มในเวลาที่กำหนดและได้รับค่าตอบแทนและมีวัตถุประสงค์จะนำความรู้และทักษะที่ได้กลับไปบ้านเกิดเมื่อจบตามโครงการ Technical Intern Training Program (TITP) (ผ่านองค์การ International Manpower Development Organization: IM Japan) (๔) ผู้ปฏิบัติงานประเภทที่กำหนดและได้รับเงินเดือน เช่น พยาบาล ผู้ดูแลคนป่วย ที่เข้าเมืองภายใต้ข้อตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจและผู้เข้าเมืองตามข้อตกลงการทำงานช่วงวันหยุด และ (๕) คนที่เข้าร่วมกิจกรรมนอกประเภทวีซ่า เช่น นักศึกษาต่างชาติที่ทำงานบางเวลาในร้านสะดวกซื้อหรือร้านอาหารไม่เกินสัปดาห์ละ ๒๘ ชั่วโมง

การเคลื่อนไหวครั้งสำคัญของญี่ปุ่นคือการเปิดทางรับแรงงานต่างด้าวเพิ่มขึ้นโดยออกกฎหมายเพื่อเพิ่มจำนวนแรงงานต่างด้าวที่ทักษะให้สามารถทำงานและอยู่อาศัยในญี่ปุ่นได้เป็นเวลา ๕ ปี กฎหมายนี้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ ๑ เมษายน ๒๕๖๒ และนับว่าเป็นกฎหมายที่ค่อนข้างมีปัญหาสำหรับประเทศญี่ปุ่นที่ค่อนข้างชาตินิยมและมีเอกภาพทางชาติพันธุ์สูง (คนญี่ปุ่นหลายคนวิจารณ์ว่ารัฐบาลตนกำลังผิดพลาดเพราะจะทำให้เกิดปัญหาคนญี่ปุ่นถูกแย่งงาน ปัญหาความกลมกลืนทางสังคม และปัญหาความมั่นคงของประเทศ)

ภายใต้กฎหมายใหม่ดังกล่าวจะให้วีซ่าประเภท “แรงงานที่มีทักษะที่กำหนด” (tokuteigin) โดยแยกเป็น ๒ ประเภท ประกอบด้วย (ก) ทักษะที่กำหนด บัญชี ๑ สำหรับแรงงานทักษะน้อยชาวต่างชาติให้อยู่ทำงานในญี่ปุ่นได้ไม่เกิน ๕ ปี โดยไม่สามารถนำครอบครัวไปอยู่ด้วย สามารถทำงานได้ ๑๔ งานที่กำหนดรวมทั้งงานเกษตร ก่อสร้าง ต่อเรือและพนักงานต้อนรับ (ข) ทักษะที่กำหนด บัญชี ๒ สำหรับแรงงานทักษะ/วิชาชีพ อนุญาตให้พาครอบครัวไปอยู่ด้วยและได้รับอนุญาตให้อยู่ญี่ปุ่นได้โดยไม่มีกำหนด รวมทั้งสามารถขอเปลี่ยนวีซ่าได้หลังหมดสัญญาจ้าง

ภายใต้...

ภายใต้กฎหมายนี้ ญี่ปุ่นคาดว่าในปี ๒๕๖๒ จะรับแรงงานต่างด้าวได้ ๕ หมื่นคน โดยจะทำงานภาคเกษตร ๗.๓ พันคน และทำงานร้านอาหารและดูแลผู้ป่วยอีก ๕.๕ พันคน ทั้งนี้ คาดว่า จะเพิ่มแรงงานต่างด้าวระดับแรงงานได้ ๓.๕ แสนคน ภายในเวลา ๕ ปี

จากสถานการณ์การขาดแคลนแรงงานของประเทศญี่ปุ่นในเรื่องนี้ น่าจะมีประโยชน์สำหรับ กระทรวงแรงงานใน ๒ ด้าน คือ

(๑) กำหนดเป็นนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนให้แรงงานไปทำงาน ฝึกงานในประเทศญี่ปุ่น อย่างถูกกฎหมาย

(๒) นำรูปแบบการบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติของประเทศญี่ปุ่นมาเป็นต้นแบบในการ พัฒนาแรงงานในประเทศไทย เพื่อให้แรงงานมีคุณค่า (Value added) สามารถตอบสนองความต้องการของ ตลาดได้มากขึ้น

โครงการฝึกปฏิบัติงานทางเทคนิคเป็นโครงการที่อนุญาตให้แรงงานชาวต่างชาติทำงาน ในบริษัทญี่ปุ่น เพื่อที่จะได้ฝึกฝนทักษะทางเทคนิคและกลับไปพัฒนาประเทศบ้านเกิดของตนเองได้ โดยมีโครงสร้างที่ชัดเจนและเข้มงวดกว่าการทดลองฝึกงานแบบอื่น โครงการฝึกปฏิบัติงานทางเทคนิค เฉพาะเจาะจงไปที่อุตสาหกรรมบางประเภทและบางอาชีพเท่านั้น เช่น เกษตรกรรม ประมง ก่อสร้าง อุตสาหกรรมอาหาร สิ่งทอ และเครื่องจักร เป็นต้น นอกจากนี้ โครงการดังกล่าว ยังมีขั้นตอนการเริ่มต้นและ การจบที่ชัดเจน เพราะในช่วงปีแรกของการฝึกงาน ทุกคนถือเป็นผู้ฝึกงานทางเทคนิคซึ่งจะต้องเข้าเรียนและ ฝึกงานไปพร้อม ๆ กัน จากนั้นเมื่อสอบผ่านจะได้รับการเลื่อนขั้นเป็นผู้ฝึกงานทางเทคนิคที่ต้องทำงานจริง เป็นหลัก และสุดท้ายหลังจากที่ฝึกงานครบ ๒ ปี ทุกคนต้องสอบอีกครั้งเพื่อเป็นผู้ฝึกงานทางเทคนิค เมื่อสอบ ผ่านจะได้รับอนุญาตให้ฝึกงานต่อในประเทศญี่ปุ่นอีก ๒ ปีก่อนกลับไปยังประเทศบ้านเกิด โครงการดังกล่าว อยู่ใน การจัดการของ Japan International Training Cooperation Organization (JITCO) มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๖ ปัจจุบันมีผู้ฝึกงานทางเทคนิคในประเทศญี่ปุ่น ประมาณ ๔๐๐,๐๐๐ คน นับเป็นตัวเลขกลุ่ม แรงงานต่างชาติที่ใหญ่ที่สุดในญี่ปุ่น โดยผู้ฝึกงานทางเทคนิค (Technical Intern Trainee) ส่วนใหญ่ เป็นชาวจีน ตามด้วยชาวเวียดนาม ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย และไทย

สำหรับประเทศไทย กระทรวงแรงงานดำเนินการส่งผู้ฝึกปฏิบัติงานทางเทคนิคผ่านระบบ ผ่านองค์กรรับ (Supervising Organization) ในที่นี้หมายถึง องค์กรรับผู้ฝึกปฏิบัติงานต่างชาติ (IM Japan) ปัจจุบันมีผู้ฝึกปฏิบัติงานต่างชาติภายใต้ องค์กร IM Japan ได้แก่ อินโดนีเซีย ไทย เวียดนาม บังกลาเทศ และ ศรีลังกาตามลำดับ รวมจำนวน ๕๙,๙๑๙ คน โดยฝึกงานในสถานประกอบกิจการ ๒๗,๗๖๘ แห่ง มีคนไทย ไปฝึกปฏิบัติงานแล้ว ๕,๓๑๑ คน ในสถานประกอบกิจการกว่า ๒,๑๒๑ แห่ง

กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ร่วมกับกรมการจัดหางาน และ IM Japan ในการเตรียมความพร้อมให้กับแรงงานไทยก่อนไปฝึกปฏิบัติงานที่ประเทศญี่ปุ่น โดยกรมสนับสนุนสถานที่ฝึกอบรมภาษาและวัฒนธรรมญี่ปุ่น และที่พัก ส่วนค่าอาหาร ค่าวิทยากรและอื่น ๆ จะได้รับงบประมาณสนับสนุนเมื่อผู้เข้าร่วมโครงการสอบผ่านและได้เดินทางไปฝึกงานที่ประเทศญี่ปุ่นแล้ว ในแต่ละปีมีผู้ได้เดินทางไปฝึกปฏิบัติงานเฉลี่ยปีละ ๔๐๐ - ๕๐๐ คน จนกระทั่งช่วงวิกฤตโควิด - ๑๙ จำนวนผู้เดินทางไปฝึกงานลดลง ทั้งยังมีสาเหตุประกอบกัน เช่น ลาออกกลางคันด้วยปัญหาส่วนตัว ไม่สามารถสอบภาษาผ่าน หรือได้งานใหม่ เหล่านี้ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายสะสมที่เกิดขึ้นในหน่วยงานฝึกอบรมมาโดยตลอด แม้ว่าทั้งสามหน่วยงานมีความพยายามแก้ไขปัญหาร่วมกันมาโดยตลอด อย่างไรก็ตาม มักจะมีประเด็นที่เป็นปัญหาให้ต้องเร่งปรับปรุงแก้ไขเกิดขึ้นโดยตลอด ประกอบกับกระทรวงแรงงานประกาศนโยบายที่จะเพิ่มจำนวนผู้ฝึกปฏิบัติงานในสาขาเดิมและสาขาทักษะเฉพาะทางใหม่ตามที่ประเทศญี่ปุ่นขาดแคลน

๒. สารสำคัญ

กระทรวงแรงงานลงนามบันทึกความเข้าใจร่วมกับองค์กรพัฒนาแรงงานระดับนานาชาติประเทศญี่ปุ่น (International Manpower Development Organization, Japan: IM Japan) ฉบับล่าสุด เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นการดำเนินความร่วมมือในรูปแบบการจัดส่งแรงงานไทยโดยรัฐไปฝึกปฏิบัติงานในประเทศญี่ปุ่น โดยกรมการจัดหางานเป็นหน่วยงานรับผิดชอบด้านการรับสมัครและคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรม รวมถึงการจัดส่งผู้ฝึกปฏิบัติงาน และกรมพัฒนาฝีมือแรงงานรับผิดชอบด้านการฝึกอบรมก่อนการเดินทางไปฝึกปฏิบัติงานในประเทศญี่ปุ่น (ช่วงที่ ๑ และ ๒) รวม ๔ เดือน ซึ่งมีเนื้อหาการฝึกอบรมประกอบด้วย ภาษา วัฒนธรรม ประเพณี และวิธีการดำเนินชีวิตระหว่างอยู่ในประเทศญี่ปุ่น รวมทั้งการเตรียมความพร้อมของสภาพร่างกาย โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาคน เพื่อให้เป็นเจ้าของกิจการหลังจากฝึกปฏิบัติงานครบระยะ ๓ ปี เมื่อเดินทางกลับมายังประเทศไทย จะได้รับเงินสนับสนุนเพื่อเริ่มต้นประกอบอาชีพจำนวน ๑.๘ แสนบาท (๖๐๐,๐๐๐ เยน) สำหรับผู้สำเร็จการฝึกปฏิบัติงานระยะ ๕ ปี จะได้รับเงินทุนสำหรับตั้งต้นการประกอบอาชีพจำนวน ๓ แสนบาท (๑ ล้านบาท)

กรมพัฒนาฝีมือแรงงานได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานฝึกอบรม และมอบหมายให้ สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน ๑๔ ปทุมธานี ดำเนินการฝึกอบรมช่วงที่ ๑ และ ๒ ระยะเวลาารวม ๔ เดือน โดยกรมการจัดหางาน (ร่วมกับองค์กร IM Japan) จะได้จัดทำแผนการฝึกอบรม รายชื่อผู้ฝึกปฏิบัติงาน และข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้หน่วยงานฝึกอบรม โดยได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการอบรมจากองค์กร IM Japan หลังจากที่ผู้ฝึกปฏิบัติงานผ่านการคัดเลือกและได้เดินทางไปฝึกปฏิบัติงานทางเทคนิคในประเทศญี่ปุ่นแล้ว

๓. ขั้นตอนการดำเนินงาน

การประสานความร่วมมือเพื่อดำเนินโครงการฝึกปฏิบัติงานทางเทคนิคสำหรับผู้ฝึกปฏิบัติงานทางเทคนิคไทยในญี่ปุ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

๓.๑ ประชุมหารือร่วมกับกรมการจัดหางาน องค์กร IM Japan และหน่วยงานในพื้นที่ดำเนินการ (สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน ๑๔ ปทุมธานี) นำผลการติดตามการดำเนินการในส่วนการฝึกอบรม

ก่อนเดินทางไปทำงาน และการรับสมัคร ค่าใช้จ่าย ปัญหาอุปสรรค งบประมาณมาวิเคราะห์ แก้ไข และร่วมกำหนดทิศทางการทำงานให้เป็นไปตามนโยบายและความต้องการของตลาดแรงงานในประเทศญี่ปุ่น

๓.๒ กำหนดแผนการดำเนินงาน และประสานกองพัฒนาผู้ฝึกและเทคโนโลยีการฝึกในการออกข้อสอบสำหรับการรับสมัครแต่ละรุ่น

๓.๓ จัดทำโครงการเสนออธิบดี ขออนุมัติโครงการเพื่อให้สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน ๑๔ ปทุมธานี ดำเนินการฝึกอบรมและเบิกค่าใช้จ่ายภายใต้โครงการ ตามแนวปฏิบัติและระเบียบการฝึกอบรมของราชการซึ่งสอดคล้องกับข้อตกลงระหว่างกรมการจัดหางานและกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

๓.๔ จัดทำหนังสือแจ้งไปยังพื้นที่ และประชาสัมพันธ์โครงการผ่านสื่อต่าง ๆ

๓.๕ ติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ เก็บรวบรวมข้อมูล จัดทำรายงานผลสรุปประจำปีเสนอต่ออธิบดี

๓.๖ อำนวยความสะดวกให้กับเจ้าหน้าที่โดยเป็นหน่วยประสานงานหลักของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน รวมทั้งจัดทำข้อมูลในกรณีมีการซักถาม การประชุม หรือ การทบทวนกรอบความร่วมมือ

๓.๗ พิจารณาทบทวนแนวทางการปฏิบัติงานภายใต้โครงการ รายงานผล กำกับดูแล ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะคณะทำงาน และเลขานุการคณะทำงานโครงการฝึกอบรมผู้ปฏิบัติงานเทคนิคไทยไปฝึกงานเทคนิคในประเทศญี่ปุ่น

๔. เป้าหมายของงาน

๔.๑ เชิงปริมาณ

๔.๑.๑ แรงงานได้รับการยกระดับทักษะฝีมือ เพื่อไปฝึกปฏิบัติงานเทคนิคในประเทศญี่ปุ่นเพิ่มขึ้น

๔.๑.๒ รายได้และมูลค่าทางเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้น

๔.๒ เชิงคุณภาพ

๔.๒.๑ ปัญหาการบริหารจัดการภายใต้โครงการของหน่วยงานในพื้นที่ได้รับการแก้ไขเร็วขึ้น

๔.๒.๒ นายจ้างมีความพึงพอใจคุณภาพผู้ฝึกปฏิบัติงานเทคนิคไทย

๔.๒.๓ ผู้ฝึกปฏิบัติงานสามารถประกอบอาชีพหรือเจ้าของกิจการหลังจากฝึกปฏิบัติงานครบระยะ ๓ ปี และ/หรือ ๕ ปี

๕. การนำไปใช้ประโยชน์

การประสานงานการฝึกอบรมก่อนเดินทางตามโครงการฝึกปฏิบัติงานทางเทคนิคสำหรับผู้ฝึกปฏิบัติงานทางเทคนิคไทยในญี่ปุ่น โดยมีกองวิเทศสัมพันธ์เป็นหน่วยประสานงานทั้งภายในและภายนอก โดยนำไปใช้ประโยชน์ ดังนี้

๕.๑ ส่งเสริมโอกาสการขยายจำนวนการรับผู้ฝึกปฏิบัติงานเทคนิคไทยในประเทศญี่ปุ่น

๕.๒ สร้างโอกาสการจ้างแรงงานทักษะของคนไทยในอาชีพอื่น ๆ ที่ประเทศญี่ปุ่นต้องการ

๖. ผลกระทบ

๖.๑ งบประมาณของหน่วยงาน

๖.๒ ข้อจำกัดด้านความพร้อมสถานที่ สาธารณูปโภค และบุคลากร

๗. ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

๗.๑ งบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากองค์กร IM Japan ไม่เพียงพอในการบริหารจัดการช่วงฝึกอบรมก่อนการเดินทาง (IM Japan สนับสนุนงบประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ เยน ต่อคนที่ได้เดินทางไปฝึกปฏิบัติงานในญี่ปุ่น หรือประมาณ ๒๖,๐๐๐ บาท (อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๖ : ๑ JPY = ๐.๒๖ THB))

๗.๒ ความเข้มข้นของการฝึกอบรมส่งผลต่อการลาออกระหว่างฝึกอบรมก่อนการเดินทาง ดังปรากฏตามส่วนหนึ่งของตารางเรียนด้านล่าง ทั้งนี้ รายละเอียดเพิ่มเติมตามเอกสาร ๑

[โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพฯส่วนที่ ๑] ส่วนที่ ๑ หลักสูตร

สัปดาห์ที่ 3	วันที่ 11	วันที่ 12	วันที่ 13	วันที่ 14	วันที่ 15
☐ 8:30-10:00 น	ทบทวนบทเรียน ☐ (บทเรียนที่ 1-3)	บทที่ 4 [รูปแบบประโยค: 5] ☐ ทดสอบการสนทนา ☐ แบบทดสอบกลางวันในสัปดาห์/☐ แบบทดสอบคำศัพท์	บทที่ 5 Katakana [Ha line] แบบ ทดสอบการสนทนา ☐ แบบทดสอบเขียนและนับ/☐ แบบทดสอบคำศัพท์	บทที่ 5 (ปัญหา/สรุป) ☐ ทดสอบการสนทนา * การทดสอบภาคทฤษฎี: ☐	Katakana [พิเศษ] แบบ ทดสอบการสนทนา ☐ การทดสอบคำศัพท์ ☐
☐ 10:15-11:45 น	ศิลปะ: [URL หรือสื่ออื่นที่ระบุ] บทที่ 4 [คำ] [รูปแบบประโยค: 1]	บทที่ 4 [การสนทนา]	บทเรียนที่ 4 [โจทย์/สรุป] * ☐ ถ้าทำ ตามระเบียบ ☐ ภาคทฤษฎี: ☐	บทที่ 5 [ทบทวน] * บทที่ 5 สรุป / ปฏิบัติ	บทที่ 6 ☐ การสนทนา
☐ 12:45-14:15 น	แฮนด์ส ☐ บทที่ 4 [รูปแบบประโยค: 2, 3, 4] ☐ ตรวจสอบการทดสอบการสนทนา	แฮนด์ส ☐ บทที่ 4 [ทบทวน] บทที่ 5 [คำ] [รูปแบบประโยค: 1]	แฮนด์ส ☐ บทที่ 5 [รูปแบบประโยค: 5, 6] * รูปแบบประโยค 2, 3, 4 บทวิจารณ์ ☐ ตรวจสอบการทดสอบการสนทนา	แฮนด์ส ☐ บทที่ 6 ☐ ทบทวน ☐ รูปแบบประโยค: 1, 2	แฮนด์ส ☐ บทที่ 6 [ปัญหา/สรุป]
☐ 14:30-16:00 น	☐ ทดสอบการสนทนา บทที่ 4 [คำพูด] * ตรวจสอบเวลาและวันในสัปดาห์	บทที่ 5 [รูปแบบประโยค: 2, 3, 4] ☐ ตรวจสอบการทดสอบการสนทนา	บทที่ 5 ☐ การสนทนา	บทที่ 6 [รูปแบบประโยค: 3, 4] * 1, 2 แบบฝึกหัด ☐ ตรวจสอบการทดสอบการสนทนา	แฮนด์ส ☐ นาตรา 4-6 * เชิญชวนปฏิบัติ ☐ ตรวจสอบการทดสอบการสนทนา
หมายเหตุ	- กำชับการทดสอบ - รายละเอียดเพิ่มเติม - ศิลปะ: [URL หรือสื่ออื่นที่ระบุ] - บทที่ 4 ปัญหา - กำชับการทดสอบการสนทนา	- กำชับการทดสอบ - ศิลปะ: [URL หรือสื่ออื่นที่ระบุ] - กำชับการทดสอบการสนทนา	- กำชับการทดสอบ - ศิลปะ: [URL หรือสื่ออื่นที่ระบุ] - บทที่ 5 ปัญหา - กำชับการทดสอบการสนทนา	- กำชับการทดสอบ - ศิลปะ: [URL หรือสื่ออื่นที่ระบุ] - บทที่ 6 ปัญหา - กำชับการทดสอบการสนทนา	

[โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร] ส่วนที่ 2 หลักสูตร

สัปดาห์ที่ 4	วันที่ 16	วันที่ 17	วันที่ 18	วันที่ 19	วันที่ 20
☐ 8:30-10:00 น	การสอบสัมภาษณ์ (ข้อ 25-27)	เชตวัน ☐ * ระดับค่า	เชตวัน ☐ * ระดับค่า / สัมภาษณ์	เชตวัน ☐ * ระดับค่า	เชตวัน ☐ * ระดับค่า / สัมภาษณ์
☐ 10:15-11:45 น	กีฬาวอร์ กรณีศึกษากรณีและกรณีชุด	กีฬาวอร์ กรณีศึกษากรณีและกรณีชุด	กีฬาวอร์ กรณีศึกษากรณีและกรณีชุด	กีฬาวอร์ กรณีศึกษากรณีและกรณีชุด	กีฬาวอร์ กรณีศึกษากรณีและกรณีชุด
☐ 12:45-14:15 น	☐ ทดสอบการสอบที่ตนเอง เชตวัน ☐	☐ ทดสอบการสอบที่ตนเอง กีฬาวอร์ คำพูด	☐ ทดสอบการสอบที่ตนเอง เรียนกรณีศึกษากรณี 4 Academic [28] พิจารณากรณีศึกษากรณีและกรณีชุด	☐ ทดสอบการสอบที่ตนเอง เรียนกรณีศึกษากรณี 4 Academic [40, 41] P211 (ตัวบท)	☐ ทดสอบการสอบที่ตนเอง กีฬาวอร์ คำพูด
☐ 14:30-16:00 น	เรียนกรณีศึกษากรณี 4 Academic [1, 2, 13]	จบวิทยากรระดับ 4 [35, 36]	เรียนกรณีศึกษากรณี 4 Academic [29, 30]	ตรวจสอบสัมภาษณ์:	จบวิทยากรระดับ 4 [42] P211 (แยก)
หมายเหตุ	- กำชับการทดสอบ - โจทย์ - วิทยากรระดับ 4	- กำชับการทดสอบ - โจทย์ - วิทยากรระดับ 4	- กำชับการทดสอบ - โจทย์ - วิทยากรระดับ 4 - หน้า 35	- กำชับการทดสอบ - โจทย์ - วิทยากรระดับ 4 - หน้า 35 และ 36 - หน้า 35	- กำชับการทดสอบ - โจทย์ - วิทยากรระดับ 4 - หน้า 35 และ 36 - หน้า 35

ภาพที่ ๒ ตารางเรียน ส่วนที่ ๒

๗.๓ ความไม่แน่นอนของนายจ้าง

ตารางแสดงสถิติการฝึกอบรมโครงการฝึกปฏิบัติงานทางเทคนิคสำหรับผู้ฝึกปฏิบัติงานทางเทคนิคไทย
ในญี่ปุ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ รายละเอียดเพิ่มเติมตามเอกสาร ๒

การฝึกอบรม	เข้าฝึก	ลาออก/ ไม่สำเร็จการฝึก	สำเร็จการฝึก	หมายเหตุ
ส่วนที่ ๑ รุ่นที่ ๑ - ๑๑	๒๗๐	๗๑	๑๙๑	
ส่วนที่ ๒ รุ่นที่ ๑ - ๘	๑๓๘	๒	๑๓๖	เดินทางไปฝึกปฏิบัติงาน ในญี่ปุ่น ๑๓๖ คน

๗.๔ ข้อจำกัดของระเบียบการฝึกอบรม

ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม การจัดงาน และการประชุมระหว่างประเทศ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๕ (เอกสาร ๓) ว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม ส่วนที่ ๑ ค่าใช้จ่ายของส่วนราชการที่จัดการฝึกอบรม ข้อ ๘ โครงการหรือหลักสูตรการฝึกอบรมที่ส่วนราชการจัดหรือจัดร่วมกับหน่วยงานอื่น ต้องได้รับอนุมัติจากหัวหน้าส่วนราชการ เพื่อเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายตามระเบียบนี้ ให้ส่วนราชการที่จัดการฝึกอบรมเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมได้ ดังต่อไปนี้

- (๑) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการใช้และการตกแต่งสถานที่ฝึกอบรม
 - (๒) ค่าใช้จ่ายในพิธีเปิด - ปิด การฝึกอบรม
 - (๓) ค่าวัสดุ เครื่องเขียนและอุปกรณ์
 - (๔) ค่าประกาศนียบัตร
 - (๕) ค่าถ่ายเอกสาร ค่าพิมพ์เอกสารและสิ่งพิมพ์
 - (๖) ค่าหนังสือสำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม
 - (๗) ค่าใช้จ่ายในการติดต่อสื่อสาร
 - (๘) ค่าเช่าอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการฝึกอบรม
 - (๙) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม
 - (๑๐) ค่ากระเป่าหรือสิ่งที่ใช้บรรจุเอกสารสำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม
 - (๑๑) ค่าของสมนาคุณในการดูงาน
 - (๑๒) ค่าสมนาคุณวิทยากร
 - (๑๓) ค่าอาหาร
 - (๑๔) ค่าเช่าที่พัก
 - (๑๕) ค่ายานพาหนะ
- ค่าใช้จ่ายตาม (๑) ถึง (๙) ให้เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริง ตามความจำเป็น เหมาะสม และประหยัด
- ค่าใช้จ่ายตาม (๑๐) ให้เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริง ไม่เกินอัตราใบละ ๓๐๐ บาท
- ค่าใช้จ่ายตาม (๑๑) ให้เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริง แห่งละไม่เกิน ๑,๕๐๐ บาท
- ค่าใช้จ่ายตาม (๑๒) ถึง (๑๕) ให้เบิกจ่ายตามหลักเกณฑ์และอัตราตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

๘. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

๘.๑ หลักสูตรการฝึกอบรม ระยะเวลาในการฝึกฝนที่เข้มงวดและไม่สอดคล้องกับพฤติกรรมคนไทย ผู้เข้าร่วมโครงการไม่มีเจตนาที่จะเดินทางไปฝึกปฏิบัติงานจริง แต่ต้องการหาประโยชน์ส่วนตัวจากหลักสูตร การฝึกอบรมจึงส่งผลกระทบต่อ การลาออกระหว่างฝึก กรมการจัดหางานได้สำรวจสาเหตุการลาออกของผู้ฝึกอบรมเตรียมความพร้อมก่อนการเดินทางช่วงที่ ๑ (รุ่นที่ ๑ - ๖) จำนวน ๔๕ คน ในปี ๒๕๖๕ สรุปได้ ดังนี้

ลำดับ	สาเหตุ	จำนวน	ร้อยละ
๑	กตดัน เครียด เรียนไม่ไหว/ไม่ทัน	๑๐	๒๒.๒๒
๒	สอบไม่ผ่าน	๙	๒๐
๓	ดีมแอลกอฮอล์ ทำผิดระเบียบการฝึกอบรม	๗	๑๕.๕๕
๔	ได้งานใหม่	๕	๑๑.๑๑
๕	กลับไปเรียนภาษาญี่ปุ่นเพิ่มเติม/เตรียมตัวมาไม่มากพอ	๓	๖.๖๖
๖	กลับไปช่วยงานทางบ้าน	๒	๔.๔๔
๗	ทัศนคติไม่อาจเข้ากับคนญี่ปุ่นได้/ไม่ประสงค์ไปทำงานญี่ปุ่น	๒	๔.๔๔
๘	สภาพร่างกายไม่พร้อมในการเรียน	๑	๒.๒๒
๙	สอบติดข้าราชการ	๑	๒.๒๒
๑๐	อื่น ๆ	๑๕	๓๓.๓๓
รวม		๔๕	๑๐๐

๘.๒ ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นระหว่างฝึกอบรม สูงกว่างบประมาณที่ได้รับ และไม่ครอบคลุมค่าใช้จ่ายที่สามารถเบิกได้ตามแนวปฏิบัติและระเบียบการฝึกอบรมของทางราชการ

ตารางประมาณการค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการฝึกอบรมทั้ง ช่วงที่ ๑ (Part ๑) และช่วงที่ ๒ (Part ๒)
โดยสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน ๑๔ ปทุมธานี (รายละเอียดเพิ่มเติมตามเอกสาร ๔)

ค่าตอบแทนวิทยากร (Part ๑ มีจำนวน ๑ คน) เป็นเงิน (๒๑,๐๐๐ บาท x ๑ คน x ๒ เดือน) = ๔๒,๐๐๐ บาท (หมายเหตุ ตามโครงการของกรมฯ สามารถจ้างวิทยากร Part ๑ ได้ ๒ คน)	
ค่าตอบแทนวิทยากร (Part ๒ มีจำนวน ๑ คน) เป็นเงิน (๒๑,๐๐๐ บาท x ๑ คน x ๒ เดือน) = ๔๒,๐๐๐ บาท	
ค่าตอบแทนวิทยากรพลศึกษา (มีเฉพาะ Part ๑ จำนวน ๑ คน) (๑๗,๐๐๐ บาท x ๑ คน x ๒ เดือน) = ๓๔,๐๐๐ บาท	
ค่าอาหารผู้รับการฝึก (รุ่นละ ๒๕ คน) (๕๐ บาท x ๓ มื้อ x ๑๒๐ วัน (๔ เดือน) x ๒๕ คน) = ๔๕๐,๐๐๐ บาท	
ค่าเอกสารฝึกอบรม (๓๐๐ บาทต่อคน x ๒๕ คน)	= ๗,๕๐๐ บาท
ค่าวัสดุฝึกอบรม (๓,๐๐๐ บาทต่อรุ่น)	= ๓,๐๐๐ บาท
ค่าสาธารณูปโภค (๔๘๐ บาทต่อคนต่อเดือน x ๒๕ คน x ๔ เดือน)	= ๔๘,๐๐๐ บาท
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น	= ๖๒๖,๕๐๐ บาท
ตกคนละ เป็นเงิน (๖๒๖,๕๐๐ บาท/ ๒๕ คน)	= ๒๕,๐๖๐ บาท

งบประมาณที่สำนักงาน IM Japan สนับสนุนค่าใช้จ่าย

สำนักงาน IM Japan จัดสรรงบประมาณสำหรับผู้รับการฝึกที่ผ่านการฝึก ๑๐๐,๐๐๐ เยนต่อคนที่ได้เดินทาง หรือประมาณ ๒๖,๐๐๐ บาท (อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๖ : ๑ JPY = ๐.๒๖ THB)	
โดยกรมการจัดหางานหักไว้เป็นค่าบริหารโครงการ คนละ ๒,๐๐๐ บาท (๒๔,๐๐๐ บาทต่อคน x ๒๕ คน)	= ๖๐๐,๐๐๐ บาท
ตกคนละ เป็นเงิน (๖๐๐,๐๐๐ บาท/๒๕ คน)	= ๒๔,๐๐๐ บาท
ค่าใช้จ่ายส่วนเกิน: ๒๕,๐๖๐ - ๒๔,๐๐๐ = ๑,๐๖๐ x ๒๕ คน	= ๒๖,๕๐๐ บาท

หมายเหตุ : ยังไม่รวมค่าซ่อมแซมอาคาร สถานที่ฝึกอบรม และจำนวนผู้รับการฝึกที่ออกกลางคัน ซึ่งจะไม่ได้รับ
บริการจัดสรรค่าใช้จ่าย เนื่องจาก IM Japan จะจัดสรรค่าใช้จ่ายให้เฉพาะผู้รับการฝึกที่ได้เดินทางไปฝึกปฏิบัติงานทางเทคนิค ณ ประเทศญี่ปุ่นเท่านั้น

๙. สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล สถิติผู้เข้ารับการฝึกอบรม สถิติการเดินทาง และตลาดแรงงาน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการฝึกปฏิบัติงานทางเทคนิคสำหรับผู้ฝึกปฏิบัติงานทางเทคนิคไทยในญี่ปุ่น ของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน สามารถสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

โครงการดังกล่าวส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยลดปัญหา อัตราการว่างงาน ขจัดความยากจน ตลอดจนเพิ่มอัตราผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross domestic product: GDP) ผู้ฝึกปฏิบัติงานทางเทคนิคที่ได้เดินทางไปฝึกปฏิบัติงาน ณ ประเทศญี่ปุ่น จะมีระยะเวลาการฝึกปฏิบัติงาน ๓ ปี โดยจะได้รับเงินเบี้ยเลี้ยงฝึกงานเฉพาะเดือนแรก จำนวน ๕๕,๐๐๐ เยน และจากนั้นองค์กร IM Japan รับรองรายได้ ปีที่ ๑ ปีที่ ๒ และปีที่ ๓ ไม่น้อยกว่าเดือนละ ๙๐,๐๐๐ เยน ๙๕,๐๐๐ เยน และ ๑๐๐,๐๐๐ เยน ตามลำดับ (รายได้หลังหักค่าภาษี ประกันสังคม ที่พัก และสาธารณูปโภค) อีกทั้ง เมื่อสำเร็จ การฝึกครบ ๓ ปี และเดินทางกลับประเทศไทย IM Japan มอบเงินทุนตั้งต้นสำหรับประกอบอาชีพอีกจำนวน ๖๐๐,๐๐๐ เยน ดังนั้น เมื่อคิดรวมมูลค่าทางเศรษฐกิจที่ผู้ฝึกปฏิบัติงานได้รับเมื่อสำเร็จการฝึกปฏิบัติงานครบ ๓ ปี อยู่ที่คนละ ๔.๐๗๕ ล้านบาท หรือประมาณ ๑ ล้านบาท (อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๖ : ๑ JPY = ๐.๒๖ THB)

๑๐. ข้อเสนอแนะ

กองวิเทศสัมพันธ์มีข้อเสนอแนวทางการขยายโอกาสการพัฒนาฝีมือแรงงานเพื่อให้สามารถเพิ่มจำนวนผู้ฝึกงาน และหน่วยงานรองรับการเตรียมความพร้อมก่อนเดินทางไปฝึกงานประเทศญี่ปุ่น ในสาขาอื่น ๆ ที่ตลาดมีความต้องการ ดังนี้

๑๐.๑ จัดทำคู่มือการบริหารงาน การเบิกจ่ายงบประมาณ

๑๐.๒ จัดทำคำของบประมาณประจำปีตามแผนปฏิบัติงานของกรม

๑๐.๓ เจรจาให้มีการปรับลดความเข้มข้นของหลักสูตรฝึกอบรม

๑๐.๔ ปรับปรุงข้อตกลงทางเทคนิค ให้มีการสนับสนุนงบประมาณการฝึกอบรมก่อนเดินทาง
